

Sygn. akt II Ca 701/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Bazelan (spr.)

Protokolant Sekretarz sądowy Emilia Trąbka

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2014 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (...) Funduszu (...) w K.

przeciwko B. J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 29 maja 2014 roku, sygn. akt I C 888/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie I. w ten sposób, że oddala powództwo w całości;

b) w punkcie II. w ten sposób, że oddala wniosek pozwanej o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu za pierwszą instancję;

II. zasądza od powoda (...) (...) Funduszu (...) w K. na rzecz pozwanej B. J. kwotę 553,50 zł (pięćset pięćdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję;

III. nakazuje pobrać od powoda (...) (...) Funduszu (...) w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Puławach kwotę 100 zł (sto złotych) tytułem opłaty od apelacji, od której powódka była zwolniona.

Sygn. akt II Ca 701/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 maja 2014 roku Sąd Rejonowy w Puławach zasądził od pozwanej B. J. na rzecz powoda (...) (...) Funduszu (...) w K.:

1. kwotę 1.610,58 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych tj. w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym poczynając od dnia 24 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty;

2. kwotę 1.558,70 zł (pkt I)

oraz zasądził od pozwanej B. J. na rzecz powoda (...) (...) Funduszu (...) w K. kwotę 72,68 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniosła pozwana B. J., zaskarżając wyrok w całości. Powyższemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, poprzez pominięcie przez sąd zgłaszanych przez nią wniosków

dowodowych i tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego, niezgodność ustaleń faktycznych Sądu z materiałami dowodowymi, a w szczególności, że powód nie udowodnił podstawy faktycznej swojego roszczenia.

Z uwagi na powyższe zarzuty, pozwana domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja B. J., jako zasadna zasługiwała na uwzględnienie, bowiem Sąd Rejonowy błędnie uznał, że roszczenie strony powodowej zostało udowodnione.

Sąd pierwszej instancji nieprawidłowo zastosował art. 6 k.c. w sprawie niniejszej. W myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Formalny aspekt zagadnienia ciężaru udowodnienia faktu wyrażają art. 3 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c.. W myśl tych przepisów strony postępowania obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W rozpoznawanej sprawie, pozwem z dnia 24 czerwca 2013 roku powód domagał się od B. J. zapłaty należności z umowy o kartę kredytową w łącznej wysokości 3.169,28 zł, w tym kwoty 1610 zł 58 gr należności głównej oraz 1558, 70 zł odsetek i kosztów. W świetle art. 6 k.c. to powód w pierwszej kolejności winien wykazać, że przysługuje mu należność dochodzona pozwem, tj. fakt zawarcia umowy, jej treść (co wykazał), jak też fakt wykorzystania przez pozwaną przyznanego limitu i wysokość jej zadłużenia, w tym kiedy, jakie kwoty pobrała (na co nie przedstawił żadnych dowodów).

Natomiast Sąd Rejonowy pominął ten wymóg, a z niezrozumiałych względów obciążył pozwaną koniecznością wykazania stanu zadłużenia na dzień 10 listopada 2008 roku (str. 8 uzasadnienia), jak też niezrozumiałe jest stanowisko Sądu pierwszej instancji jakoby pozwana nie wykazała, że spłaciła zobowiązanie w stosunku do powoda w sytuacji, gdy B. J. tą właśnie okoliczność udowodniła, co wynika nawet z ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy.

Mianowicie, jak ustalił Sąd Rejonowy i co wskazuje wyciąg z karty kredytowej z 4 lipca 2008 roku (jedyne dokumentu przedstawiającego stan zadłużenia pozwanej i to złożonego przez samą pozwaną) zadłużenie B. J. wynosiło wówczas 1346 zł 42 gr (k.57), zaś po tej dacie pozwana do dnia 10 listopada 2008 roku spłaciła kwotę większą -1638 zł 03 gr (k.53-56). Kwota ta niewątpliwie pokryła zadłużenie z tytułu należności głównej oraz odsetek za okres od lipca do listopada 2008 roku nawet przyjmując najwyższą stawkę odsetek ustalona przez Sąd Rejonowy (25 %). Oznacza to, że co najmniej w dniu 10 listopada 2008 roku B. J. spłaciła swoje zobowiązanie względem poprzednika powoda (...) Banku Spółki Akcyjnej we W..

W tej sytuacji powód winien wykazać, że niezależnie od tego pozwana wykorzystwała kolejne kwoty kredytu i powstało dalsze zadłużenie i to we wskazanej pozwie wysokości co do należności głównej - 1610, 58 zł (co z założenia nie było możliwe wobec limitu kredytowego przyznanego pozwanej 1500 zł), czego nie uczynił – nawet nie powołał tego rodzaju okoliczności.

Dowodu w tym przedmiocie nie może stanowić bankowy tytuł egzekucyjny, który jedynie ogólnikowo stwierdza, że na dzień 1 lutego 2010 roku w księgach banku figuruje zadłużenie B. J. wynikające z przedmiotowej umowy karty kredytowej w określonych kwotach. Ponadto dokument ten jako dokument prywatny (por. art. 95 ust. 1 a prawa bankowego) stanowi jedynie dowód na to, że pełnomocnik Banku złożył oświadczenie zawarte w tym dokumencie (art.245 k.p.c.).

Dlatego też brak było podstaw do uwzględnienia powództwa, wobec czego wyrok Sądu pierwszej instancji podlegał zmianie poprzez oddalenie powództwa w całości.

Niezależnie od powyższego Sąd pierwszej instancji błędnie uznał, że wierzytelność dochodzona pozwem nie uległaby przedawnieniu.

Jak wynika z bankowego tytułu egzekucyjnego należność z przedmiotowej umowy o kartę kredytową (przy założeniu, że istniała) była wymagalna w dniu 24 maja 2009 roku (skoro odsetki są naliczane od 25 maja 2009 roku).

W myśl art. 123 § 1 k.c., bieg przedawnienia przerywa się: 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje; 3) przez wszczęcie mediacji.

Analiza akt sprawy I Co 434/10 Sądu Rejonowego w Puławach wskazuje, że pierwotny wierzyciel (...) Bank Spółka Akcyjna we W. w dniu 15 lutego 2010 roku złożył do Sądu wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 1 lutego 2010 roku obejmującemu wierzytelność z umowy nr (...) (k. 2-3 akt I Co 434/10). Sąd Rejonowy w Puławach nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 24 lutego 2010 roku, a tytuł wykonawczy doręczono w dniu 12 marca 2010 roku (k. 20,21 akt I Co 434/10). Powyższy wniosek z 15 lutego 2010 roku spowodował w świetle art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przerwę biegu przedawnienia, które rozpoczęło się na nowo w dniu 24 lutego 2010 roku.

W tym miejscu należy wskazać, że stanowisko powoda jakoby na skutek nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu termin przedawnienia wynosił 10 lat nie było uzasadnione. Nie ma w tym wypadku zastosowania art. 125 k.p.c., który dotyczy roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu, a nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie jest tożsame z hipotezą art. 125 § 1 k.c.

Następnie w dniu 28 grudnia 2012 roku pierwotny wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 90/2013 roku. Pismem adresowanym do Komornika Sądowego w dniu 17 września 2013 roku wierzyciel ten złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego. Z uwagi na powyższe, Komornik Sądowy postanowieniem z dnia 17 września 2013 roku, na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. i art. 770 k.p.c. umorzył postępowanie egzekucyjne (k.61 akt sprawy).

Zgodnie z art. 203 § 2 k.p.c. (który poprzez art. 13 § 2 k.p.c. ma zastosowanie do pism wszczynających inne postępowania przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego): pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. W konsekwencji, jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 25 maja 2010 roku (sygn. akt I ACa 100/10, Apel.-W-wa 2011/1/2): cofnięty przez wierzyciela wniosek egzekucyjny nie wywołuje skutków prawnych związanych z jego wniesieniem, w tym nie przerywa biegu przedawnienia.

Zarówno wniesienie pozwu, jak i wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego jest czynnością, o jakiej mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Jednakże w przypadkach cofnięcia każdego z powyższych pism wola podmiotu wszczynającego postępowanie decyduje o jego zakończeniu. Podmiot ten poprzez czynność dyspozytywną rezygnuje z ochrony prawnej. Skoro więc rezultatem tej rezygnacji w przypadku cofnięcia pozwu jest zniweczenie skutków materialnoprawnych związanych z jego wniesieniem w myśl art. 203 § 2 k.p.c., brak jest podstaw jurystycznych do przyjęcia, że takich konsekwencji nie wywołuje analogiczna rezygnacja z dochodzenia wykonania zobowiązania poprzez cofnięcie wniosku egzekucyjnego, zaś zastosowanie powołanego przepisu możliwe jest poprzez normę art. 13 § 2 k.p.c.

Dlatego też skoro wierzyciel cofnął swój wniosek o prowadzenie postępowania egzekucyjnego, a Komornik wydał postanowienie o umorzeniu tego postępowania, to wniosek ten nie spowodował przerwy biegu przedawnienia.

Tym samym bieg terminu przedawnienia upłynął co najmniej z dniem 24 lutego 2013 roku po trzech latach od zakończenia postępowania w sprawie I Co 434/10, a pozew w niniejszej sprawie został wniesiony już po upływie przedawnienia (24 czerwca 2013 roku). W tych warunkach pozwana na mocy art. 117 § 2 k.c. mogła powołując się na przedawnienie (k.18) uchylić się od zaspokojenia roszczeń powoda nawet gdyby uznać je za wykazane.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo w całości (punkt I.a). Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. powód jako przegrywający winien zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty procesu. Jednakże Sąd Okręgowy zmieniając rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II. oddalił wniosek pozwanej o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu za pierwszą instancję, gdyż brak jest danych żeby poniosła ona w tym względzie jakieś koszty (pkt I.b)

Rozstrzygnięcie w punkcie II. wyroku uzasadnia treść art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i w związku z § 6 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 1 i § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych, zawarte w punkcie III. wyroku uzasadnia art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. 2014, 1025) w zw. z art. 98 § 1 k.p.c.